

Brangūs broliai ir seserys,

gera į jus taip kreiptis. Dvasinė brolystė ir seserystė primena mums ryšius, kurie atsiranda šeimoje, o šeimai Bažnyčia visad skyrė daug dėmesio. Šeima – pirmoji ir pagrindinė visuomenės ląstelė, prigimtinė žmogiškoji bendruomenė bei visos visuomenės gyvybinis poreikis. Vienas kitą papildydami vyras ir moteris kuria savo šeimą – „santuoka grįstą natūralią bendruomenę“ (*Amoris laetitia*, 52).

Šiais laikais ne tik šeimos patiria nemažai iššūkių. Pavojus kyla ir pačiai šeimos sampratai, kurios turinį kartais bandoma keisti siūlant įvairias įstatymų iniciatyvas. Dabar sulaukiame itin daug prašymų įvertinti Seime svarstomo Civilinės sąjungos įstatymo projektą. Klausama: kaip šis įstatymas dera su Bažnyčios mokymu; ką mes, jūsų ganytojai, galime apie jį pasakyti?

Pirmiausiai užtikriname jus, kad Bažnyčios mokymas apie santuoką ir šeimą nėra pasikeitęs: šeima kyla iš vyro ir moters santuokos, tėvystės ir motinystės ryšių. Taip pat nėra pasikeitęs ir Didysis įsakymas, kuriame sakoma: mylėk kiekvieną artimą kaip save patį.

Nepasikeitė ir tai, kaip Bažnyčia vertina vadinamąsias faktines sąjungas, partnerystes ar tos pačios lyties asmenų sąjungas. Popiežius Pranciškus, kalbėdamas apie konkrečius iššūkius, su kuriais šiandien susiduriama, pabrėžia, kad „faktinių sąjungų ar sąjungų tarp tos pačios lyties asmenų nevalia tiesiog prilyginti santuokai. Nė viena netvirta ar naujai gyvybei uždara sąjunga nelaiduoja visuomenės ateities“ (*Amoris laetitia*, 52). Tai – Katalikų Bažnyčios, kuriai save priskiria didžioji dalis Lietuvos piliečių, pozicija.

Mes, kaip ganytojai, esame susirūpinę ir norime perspėti tikinčiuosius ir visus geros valios žmones apie pavojus, kurie kyla bandant keisti šeimos ir santuokos sampratą įstatymais, tarp jų – ir dabar svarstomu Civilinės sąjungos įstatymo projektu. Minėtame Civilinės sąjungos įstatymo projekte iš esmės siūloma tai, ko popiežius Pranciškus anksčiau cituotoje apaštališkojo paragavimo *Amoris laetitia* ištraukoje kviečia nedaryti, – faktines sąjungas ir sąjungas tarp tos pačios lyties asmenų prilyginti santuokai. Negalime pritarti šio įstatymo projektui, iškreipiančiam ir devalvuojančiam santuokos bei šeimos sampratas.

Kai kurie pasaulio kraštai jau yra praėję tokių sampratų kaitos kelią, kuris primena Trojos arklio istoriją. Pradžioje teigiama, kad formalizuojant santykius reikia suteikti kartu gyvenantiems asmenims daugiau teisių; tuomet tai prilyginama šeimos santykiams, jie imami imituoti. Ilgainiui toks reguliavimas pakeičiamas į civilinę santuoką. Ši kaita ir augantis reguliavimas kelia vis didesnę spaudimą tėvams, trokštantiesiems auklėti vaikus pagal savo įsitikinimus. Palaipsniui imama reguliuoti švietimo įstaigų mokymo turinį, naikinant

supratimą, kad šeima, kaip santuoka grįsta natūrali bendruomenė, yra naudinga visuomenei. Šis kelias veda į neginčijamo vyro ir moters lyčių tarpusavio papildomumo principo atmetimą. Dar kartą prisiminkime Šventojo Tėvo Pranciškaus žodžius, kuriais jis trokšta atkreipti sampratų kaitos keliu ketinančių eiti valstybių visuomenių dėmesį: „Nė viena netvirta ar naujai gyvybei uždara sąjunga nelaiduoja visuomenės ateities.“ Ant kokių pamatų pastatytume Lietuvos visuomenės ateitį pritarę Civilinės sąjungos įstatymo projekto nuostatoms?

Atsižvelgiant į tai ir siekiant užtikrinti kartu gyvenančių bei santuokos ar tėvystės, motinystės, giminystės ryšiais save nesiejančių asmenų teises, protingas kompromisas būtų priimti tokį įstatymą, kuris šių sąjungų netapatintų su šeima. Asmenų, kurie dėl vieno ar kitų priežasčių nenorėtų ar negalėtų sudaryti vyro ir moters santuokos, padėti galėtų išspręsti Teisės į artimą ryšį įstatymas, kurio projekte numatyta galimybė artimaisiais pripažinti ne tik šeimos ar giminystės ryšiu siejamus, bet ir kitus asmenis. Teisės į artimą ryšį pripažinimas neverčia atsisakyti prigimtinės šeimos sampratos; jis neprieštarauja nei Bažnyčios mokymui apie šeimą, nei šeimos sampratai, apibrėžtai Lietuvos Respublikos Konstitucijoje. Skirtingai nei siūloma įteisinti civilinę sąjungą, teisė į artimą ryšį pripažįsta ir saugo ne tik privačiame gyvenime save šeimą laikančių asmenų, bet ir tų žmonių, kurie nenori ar negali kurti šeimos, teisinius santykius.

Kaip ir anksčiau, nenuilsdami skatiname jaunuolius apsispręsti tvirtai, gyvybei atvirai santuokai ir šeimai, kad būtų kuo labiau linkstama į Dievo žmonėms siūlomas malones (plg. *Amoris laetitia*, 35). Be abejo, visuomenėje regime ne tik sutuoktinius, bet ir vienišas mamas ar tėčius, našlaičius, šeimas, kuriose seneliai ar kiti giminaičiai augina nepilnamečius vaikus. Visų šių šeimų narius sieja ne tik bendro gyvenimo ar emociniai, bet ir prigimtiniai kraujo bei giminystės ryšiai, kylantys iš vyro ir moters lyčių papildomumo.

Drauge atkreipiame dėmesį, kad ne visi viešojoje erdvėje ar Seime pasisakantys katalikai, aiškinantys Bažnyčios mokymą, tai daro kompetentingai. Savo žodžiais bei veiksmais jie kartais klaidina žmones. Norėdami sužinoti, ką sako visuotinė Bažnyčia vienu ar kitu klausimu, nuoširdžiai raginame visus tikinčiuosius gilintis į Šventajame Rašte užrašytą Dievo žodį, įdėmiai skaityti katekizmą, Šventojo Sosto dokumentus.

Brangūs broliai ir seserys, tėvų ir motinų sūnūs ir dukterys! Dėkokime Viešpačiui už šeimas, kuriose užaugome, už visas šeimas, kuriose tėčio ir mamos mylimi augo, auga ar augs kiti vaikai – mūsų šalies ateitis, mūsų būsimieji dvasiniai broliai ir seserys. Melskimės už Lietuvos šeimas ir remkime tik tas įstatymų leidybos iniciatyvas, kurios, leisdamos šeimoms tvirtėti, laiduoja mūsų visuomenės ateitį.

Lietuvos vyskupai

